

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Δημήτρη Α. Μαυρίδη

Η ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ ΤΟΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟ ΤΟΥ 1922

ΚΟΜΟΤΗΝΗ 2018

Χάρτης των διαδρομών τής φυγής των Άνατολικοθρακιωτών.

Φωτογραφία έξωφύλλου: Η γέφυρα Διαμάντη στην Άδριανούπολη απ' όπου πέρασαν χιλιάδες πρόσφυγες, πολλοί με τις βοϊδάμαξές τους.

Φωτογραφία όπισθοφύλλου: Τò μνημείο του διωγμού του Θρακιικού Έλληνισμού στην Κομοτηνή.

ISBN:

© Ίερά Μητρόπολις Μαρωονείας και Κομοτηνής
Δημήτριος Α. Μαυρίδης

Σελιδοποίηση-Εκτύπωση-Βιβλιοδεσία:

Γραφικές Τέχνες «Μέλισσα»
570 21 Άσπροβάλτα Θεσσαλονίκης
Τηλ.: 23970 23313 - Fax: 23970 21754
E-mail: melissa@melissaprint.com

Πρόλογος

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς, παράλληλα μὲ τὸ καθαρὰ πνευματικὸ, ποιμαντικὸ τῆς ἔργου, θεωρεῖ ἐπιβεβλημένη τὴν ὑποστήριξη τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων, καθὼς καὶ τὴν προβολὴ τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ τόπου μας. Στὸ πλαίσιο αὐτὸ προβάλλει τὴν ἱστορία καὶ τὸν πολιτισμὸ πού μᾶς παρέδωσαν οἱ πατέρες μας στὴν εὐλογημένη Θράκη. Ἡ καθ' ἡμᾶς Ἱερὰ Μητρόπολις προβαίνει στὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ Μνημείου τοῦ Θρακικοῦ Ἑλληνισμοῦ, γιὰ τοὺς ἀγῶνες καὶ τὰ παθήματα τῶν πατέρων μας στὴν Ἄν. Θράκη, γιὰ νὰ θυμοῦνται οἱ παλαιότεροι καὶ γιὰ νὰ διδάσκονται οἱ νεώτεροι.

Οἱ Θράκες ὑπέστησαν μετὰ τὸ 1922 τρομακτικὴ καταστροφή. Ἀπομακρύνθηκαν γιὰ πάντα ἀπὸ τὶς προαιώνιες κοιτίδες τους. Ἡ Ἄν. Θράκη καὶ ἡ Ἄν. Ρωμυλία, κοιτίδα τῆς παραδόσεως καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Θρακῶν δὲν κατοικοῦνται πιά ἀπὸ Ἑλληνας. Μόνο στὴ Δυτικὴ, Ἑλληνικὴ Θράκη καὶ κυρίως στὶς πόλεις παρέμεναν Ἑλληνας. Ὡστόσο, ἡ ἔλευση τῶν χιλιάδων προσφύγων τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Βόρειας Θράκης ἀλλάξε ἀρδὴν τὴν περιοχὴ. Τὸ Ἑλληνικὸ Κράτος μὲ τὴ βοήθεια τῶν ἀστέγων προσφύγων καὶ τῆς Κ.Τ.Ε. ἐπιτυγχάνει τὴν ἀνέγερση κατοικιῶν γιὰ νὰ τοὺς στεγάσει. Μιὰ ἐπικὴ προσπάθεια βρίσκεται σὲ ἐξέλιξη στὴ Μακεδονία καὶ τὴ Θράκη. Ἡ ἐπιτυχία τῆς προσπάθειας αὐτῆς εἶναι ἐντυπωσιακὴ. Ἡ Ἑλλάδα γίνεται μιὰ χώρα μὲ μοναδικὴ ἑλληνικὴ πληθυσμιακὴ σύνθεση μὲ ἑλληνόφωνο καὶ Ὀρθόδοξο πληθυσμὸ, κατὰ συντριπτικὴ πλειονότητα.

Οἱ πρόσφυγες συνεισφέρουν στὴν οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη τῆς ἑλληνικῆς ἐπικράτειας καὶ ὁ ἐθνικὸς πλοῦτος αὐξάνεται ραγδαία. Μὲ τὴ βοήθειά τους ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία γιγαντώνεται, ὥστε τὸ 1940 νὰ μπορέσει νὰ ἀντιμετωπίσει μιὰ ἀπὸ τὶς πάμπολλες ἀπειλὲς ἀφανισμοῦ πού δέχθηκε ὁ Ἑλληνισμὸς κατὰ τὴ μακροαίωνα ἱστορία του.

Ἡ Ἑλληνικὴ Θράκη στέκει μὲ τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ ἀκλόνητη καὶ ἰσχυρὴ καὶ κρατᾶ σταθερὰ τὴν παράδοση τῶν πατέρων μας.

Μετ' εὐχῶν @ εὐλογιῶν

Ἱερὰ Μαρωνείας @ Κομοτηνῆς Παναγιώτης

Ἡ ἐγκατάλειψη τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1922

Ἡ ἐγκατάλειψη τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης συζητεῖται σήμερα σπανίως καὶ ἐντάσσεται στὸ συλλογικὸ ὑποσυνείδητο ὡς συμβὰν τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς. Στὴν πραγματικότητα πρόκειται γιὰ διαφορετικὸ γεγονός, ἀφοῦ ἡ Μικρασιατικὴ Καταστροφὴ ὀφείλεται ἄμεσα σὲ στρατιωτικὴ ἤττα, ἐνῶ ἡ Θρακικὴ Καταστροφὴ ὀφείλεται σὲ διπλωματικὴ ἤττα. Ἡ Ἀνατολικὴ Θράκη ἦταν γιὰ πολλοὺς αἰῶνες τὸ προαύλιο τῆς Κωνσταντινούπολης καὶ ἀποτελοῦσε τὴν κύρια ἐστία τοῦ Θρακικοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὁ ὁποῖος ὑπερεῖχε ἀριθμητικὰ, οἰκονομικὰ καὶ πο-

Greek Refugees at Gallipoli town waiting anxiously for passage to Greece.

Πρόσφυγες περιμένουν τὰ πλοῖα στὸ λιμάνι τῆς Καλλίπολης τὸν Νοέμβριο τοῦ 1922.

Πρόσφυγες και ζωντανά περιμένουν τή ζεύξη τοῦ ποταμοῦ Ἐβρου.

Κοπάδια προβάτων σέ ἀναμονή τῆς διέλευσῆς τους.

Τούς ἐνεπιγράφους στίχους μνήμης χάριν,
Ἐλληνισμός ὁ τῆς Ροδόπης παραθέτει,
Διά τούς ἐν εἰκοστῷ αἰῶνι Θράκης Ἕλληνας,
Θανατωθέντας, βασανισθέντας, ἐξορισθέντας,
Εἰς προσφυγίαν ἀναγκασθέντας,
Ἵπό τῶν Βουλγάρων καί Νεοτούρκων.
Εἶη δέ ἡ μνήμη αὐτῶν αἰωνία,
Καί ὑπό Θεοῦ τά ὀνόματα τούτων,
Γραφήτωσαν ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ζώντων.

